

Sygn. akt V Ca 59/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Podedworny

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2019 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie

z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt II C 3952/17 upr.

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda W. M. na rzecz pozwanej (...) S.A. w W. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 59/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lipca 2016 roku (data stempla pocztowego) powód W. M. zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w W. kwoty 400 Euro wraz z ustawowymi odsetkami - od kwoty 400 Euro od dnia 03 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty.

Nakazem zapłaty wydanym 27 grudnia 2016 roku w postępowaniu upominawczym Referendarz Sądowy w tutejszym Sądzie nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powódki zgodnie z żądaniem pozwu.

Pismem procesowym z dnia 24 stycznia 2017 roku powód zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika cofnął powództwo w zakresie kwoty 400 Euro. Jednocześnie wniesiono o zasądzenie na rzecz strony powodowej kwoty 71,90 Euro wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości za opóźnienie od dnia 05 września 2016r. do dnia zapłaty. Wniesiono również o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu podniesiono, że powód skorzystał z prawa do łącznego dochodzenia roszczeń określonych przepisami Rozporządzenia 261/2004 na drodze postępowania administracyjnego i sądowego. W dniu 05 września 2016r. strona pozwana przekazała na rzecz strony powodowej środki pieniężne w wysokości 1742,20 zł tj. kwotę 400 Euro. Dodano, że na poczet należności głównej do zapłaty na rzecz strony powodowej pozostała kwota 71,90 Euro wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości za opóźnienie od dnia 05 września 2016r. do dnia zapłaty.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 20 lutego 2017r. (data stempla pocztowego) pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania według norm przepisanych.

Postanowieniem z dnia 06 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie umorzył postępowanie w sprawie co do kwoty 400 Euro.

Pismem procesowym z dnia 04 października 2017 roku pozwany zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika podniósł zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda. Jednocześnie wskazano, że roszczenie o odsetki również uległo przedawnieniu. Pozwana podniosła, że nie miała woli zaspokojenia odsetek od przedawnionego roszczenia. Wolą pozwanej było jedynie zaspokojenie roszczenia głównego tj. wypłata równowartości 400 Euro dla powoda.

Wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, sygn.. akt II C 3952/17

1. oddalił powództwo w całości,

2. zasądził od powoda W. M. na rzecz pozwanego (...) S.A. kwotę 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście złotych zero groszy) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 900,00 zł (dziewięćset złotych zero groszy) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód zaskarżając w części wyrok z dnia 19 kwietnia 2018 roku, to jest w odniesieniu do jego punktów nr: 1 i 2. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucając:

1. Naruszenie prawa materialnego, to jest art. 125 § 1. Kodeksu cywilnego poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy roszczenie strony powodowej zostało stwierdzone prawomocną decyzją (...) odpowiednika Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, to jest organu wyznaczonego do rozpatrywania roszczeń pasażerów wynikających z treści rozporządzenia (WE) 261/2004, wobec czego roszczenia objęte treścią tytułu wykonawczego przedawniają się w terminie 10 lat od dnia ich wymagalności.

2. Naruszenia prawa materialnego, poprzez błędne zastosowanie terminu przedawnienia określonego art. 778 Kodeksu cywilnego dla roszczeń wynikających z nieprawidłowej realizacji umowy o imprezę turystyczną, stwierdzonych prawomocną decyzją organu wyznaczonego do rozpatrywania spraw o przedmiotowej podstawie faktycznej.

3. Naruszenie prawa materialnego, to jest art. 118 Kodeksu cywilnego, poprzez jego niezastosowanie, w zw. z odesłaniem do jego stosowania treścią art. 11 ustawy o usługach turystycznych, w zw. z treścią art. 3 ust. 5 i 6 rozporządzenia (WE) 261/2004- co doprowadziło do błędnego uwzględnienia podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia.

4. Naruszenie prawa procesowego, to jest art. 98 Kodeksu postępowania cywilnego, poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na niewłaściwym uznaniu, iż powód jest stroną przegrywającą postępowanie, w sytuacji gdy spłata zobowiązania przez pozwaną, w toku procesu jednoznacznie jest z uznaniem jej za stronę przegrywającą postępowanie.

Wobec powyższego, wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty 71,90 euro wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości za opóźnienie liczonymi od dnia 06 września 2016 roku do dnia zapłaty; uchylenie punktów 1 i 2 skarżonego wyroku oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu, wg przedłożonego spisu kosztów.

Alternatywnie wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji oraz o zasądzenie na rzecz strony skarżącej kosztów postępowania apelacyjnego, wg norm przepisanych z uwzględnieniem opłaty pocztowej, w kwocie 5,20 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Wobec rozpoznania sprawy w trybie uproszczonym bez uzupełnienia postępowania dowodowego przez sąd II instancji, uzasadnienie zgodnie z art. 505¹³ § 2 kpc ograniczone jest do wyjaśnienia podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów.

Art. 125 § 1 kc nie ma w sprawie zastosowania. Przewiduje on bowiem 10-letni termin przedawnienia dla roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem m. in. innego niż sąd powszechny organu powołanego do rozpoznania spraw danego rodzaju, przy czym jeśli stwierdzone w tym orzeczeniu roszczenie obejmuje świadczenie okresowe, termin ten dotyczy jedynie świadczeń wymagalnych na datę wydania takiego orzeczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2014 r., I CSK 197/13).

Pomiędzy stronami bezsporne było, że orzeczenie (...) odpowiednika Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego nie zawierało żadnych rozstrzygnięć co do odsetek. Jego wydanie nie wywarło więc żadnego wpływu na bieg przedawnienia co do roszczenia w tym zakresie.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 778 kc.

Wbrew twierdzeniom skarżącego przewoźnik lotniczy nie staje się stroną umowy o usługę turystyczną. Jego sytuacja prawna jest zbliżona do sytuacji osoby wykonującej zobowiązanie zamiast dłużnika. Zgodnie z art. 356 § 1 kc wierzyciel może żądać osobistego świadczenia dłużnika tylko wtedy, gdy wynika to z treści czynności prawnej, z ustawy albo z właściwości świadczenia. Żaden z tych przypadków nie zachodzi przy zrealizowaniu usługi przewozu lotniczego. Powierzenie przez dłużnika wykonania zobowiązania osobie trzeciej nie skutkuje jednak zmianą podmiotu, ponoszącego odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Odmiennie sytuacja wygląda w przypadku czynu niedozwolonego, gdyż jeśli dłużnik powierza wykonanie zobowiązania osobie, przedsiębiorcy lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonaniem powierzonych dłużnikowi czynności, a ta osoba, przedsiębiorstwo lub zakład, wykonując ową czynność dopuści się czynu niedozwolonego, staje się ona zobowiązana we własnym imieniu (art. 429 kc).

Niezależnie od przyjętego reżimu odpowiedzialności powyższe okoliczności przeciwstawiają się zastosowaniu innego terminu przedawnienia, niż określony w art. 778 kc.

Oceny nie zmienia treść rozporządzenia (WE) nr 261/2004. Jakkolwiek zgodnie z art. 2b rozporządzenia obsługującym przewoźnikiem jest zarówno przewoźnik wykonujący umowę zawartą z pasażerem, jak i przewoźnik, który nie pozostaje z pasażerem w bezpośrednim stosunku umownym, lecz na podstawie upoważnienia udzielonego przez podmiot mający umowę z pasażerem, przewóz faktycznie wykonuje, to art. 2d wyłącza przewoźnika z definicji organizatora wycieczek. Wszelkie definicje określone w art. 2 mają zastosowanie jedynie dla celów rozporządzenia. Art. 3 ust. 5 jednoznacznie wskazuje, że gdy przewoźnik nie jest związany umową z pasażerem uważa się, że robi to w imieniu osoby związanej z umową z pasażerem.

Oznacza to, że rozporządzenie przyjmuje fikcję prawną co do istnienia stosunku zobowiązaniowego pomiędzy przewoźnikiem a pasażerem pomimo braku bezpośredniego stosunku zobowiązaniowego wyłącznie na potrzeby stosowania tego rozporządzenia.

Ten sam wniosek wynika z treści art. 3 ust. 6, który wskazuje, iż niniejsze rozporządzenie nie narusza praw pasażerów wynikających z dyrektywy 90/314/EWG w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek. Zapis ten zakłada

dwa odmienne źródła odpowiedzialności, a skoro pozew oparty jest na przepisach rozporządzenia (WE) nr 261/2004 – brak jest podstaw do stosowania w przedmiotowej sprawie innych przepisów unijnych.

Ponadto z preambuły do rozporządzenia wprost wynika, że jego celem jest ochrona wszelkich pasażerów, co oznacza, że nie znajduje uzasadnionej przyczyny różnicowanie prawne pasażerów, którzy zawarli umowę z przewoźnikiem i pasażerów, którzy nie pozostają z przewoźnikiem w bezpośrednim stosunku umownym.

Sąd Okręgowy w pełni zgadza się z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 r., III CZP 111/16, zgodnie z którą roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 kc. Przypomnieć należy, że głównym argumentem przemawiającym za zastosowaniem tego krótkiego okresu przedawnienia jest to, że w procesie opartym na w/w podstawie pasażer nie musi wykazywać zarówno przesłanek odszkodowawczych, jak i wysokości odszkodowania. Zwolnienie od obowiązku dowodzenia tych okoliczności dotyczy obu w/w kategorii pasażerów. Brak jest jakiegokolwiek istotnej cechy różniącej te kategorie, aby w drodze interpretacji prawa różnicować ich sytuację odnośnie przedawnienia roszczenia.

Niezasadny jest zarzut naruszenia art. 98 kpc. Wobec cofnięcia powództwa w zakresie odszkodowania, przedmiotem postępowania było wyłącznie roszczenie o odsetki, które w całości powód przegrał. Zachodziły więc przesłanki do orzeczenia o kosztach na mocy w/w przepisu.

Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na mocy art. 385 kpc i 98 § 1 kpc (zwrot kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej).